

Vi viser til revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og forslag til planprogram og ønsker med dette å gi innspill til planprogrammet og planarbeidet.

I forslaget «Kommunal planstrategi 2024-27 - Sentrale utviklingstrekk og utfordringer» er det foreslått videre utvidelse av industriareal i kommunen og vårt innspill er knyttet til dette. Vi stiller spørsmål ved behovet for utvidelse, og ber kommunen i større grad vektlegge hensynet til helse, risiko og livskvalitet for innbyggerne.

I gjeldende samfunnsdel er visjonen: «Fristende, nyskapende – best på natur og det gode liv!» og planen bygger på to satsningsområder:

- Levekår – det gode liv i Farsund
- Næringskommunen – fristende og nyskapende

Det er viktig at disse to satsingsområdene vurderes opp mot hverandre og at ikke fristende og nyskapende skal gå på bekostning av Levekår -gode liv i Farsund.

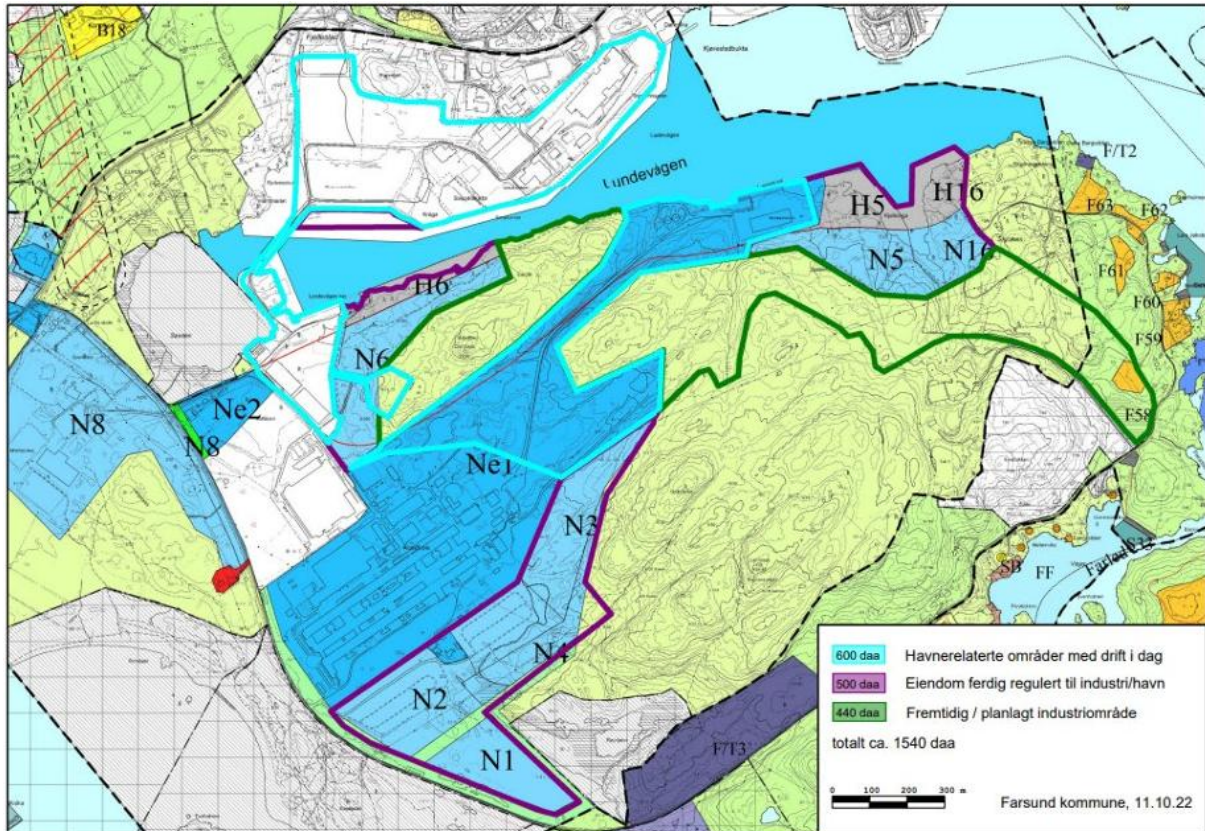
Vi legger særlig til grunn kommunens eget fokus på folkehelse:

"Kommunen arbeider for å fremme helse, redusere helserisiko og beskytte innbyggerne mot ytre helsetrusler."

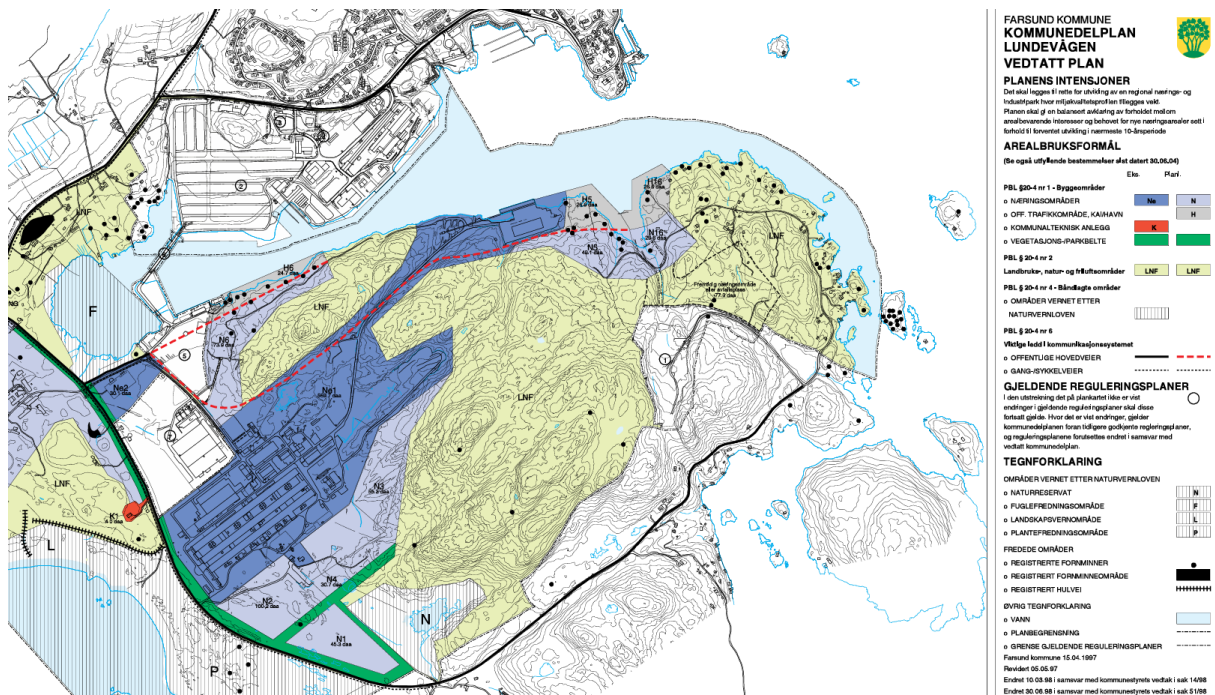
Dette bør ivaretas i de planstrategiske valgene som skal tas.

I dokumentet «Kommunal planstrategi 2024-27 - Sentrale utviklingstrekk og utfordringer» viser dere i figur 15 (se utklipp under), at dere ønsker å sette av 440 daa til fremtidig industriareal.

I teksten over figur 15 står dette: *I gjeldende kommunedelplan er det satt av 440 daa til planlagt industriområde i nærheten av havn, i tillegg til 500 daa som er ferdig regulert til industri/havn. Det er viktig å foreta en gjennomgang av arealbehovene og om de imøtekommer behovene i framtiden.*

Under er utklipp fra samme område i gjeldende kommunedelplan for Lundevågen (hentet fra deres nettside, plan1.ai), i dette kartet står det at det er satt av 77,3 daa til fremtidig næringsområde eller avfallsplass. Det er en vesentlig forskjell til de 440 daa som det står i planstrategien at det er satt av. Vi stiller derfor spørsmål med om kunnskapsgrunnlaget for planstrategien er riktig på dette området?

I etterkant av at dette forslaget til planprogram ble lagt ut til høring var *Detaljreguleringsarbeidet for Skjoldnes/Kjellsvika* oppe i Formannskapetets møte 07.05.26. I saksfremlegget kom det frem at det var store utfordringer med å detaljregulere dette området.

I møtet ble dette vedtatt: **Saken utsettes. Kommunedirektøren bes legge frem en kartskisse med redusert arealbruk for å fjerne grunnlaget for noen av de tyngre innsigelsesgrunnene i planområdet.**

I dokumentet «Kommunal planstrategi 2024-27 - Sentrale utviklingstrekk og utfordringer» er det fremtidige/planlagte industriområdet økt i areal og ikke redusert i areal.

I Høringssvaret fra Agder fylkeskommune vedrørende *Detaljreguleringsarbeidet for Skjoldnes/Kjellsvika* kom det frem at det ikke fremgår av oversendelsen hvor stort planområdet er. Fylkeskommunedirektøren vurderte at det ifølge kartet er på om lag 80 dekar. I forslaget til kommunal planstrategi er området 440 daa.

Vi ber om å få belyst hvorfor dette arealet er utvidet i den kommunale planstrategien i forhold til detaljreguleringsarbeidet for Skjoldnes/Kjellsvika som ble utsatt.

Vi mener at det i forslaget ikke dokumenteres tilstrekkelig behovet for ytterligere industriareal. Dette reiser følgende spørsmål:

- Hvilke konkrete analyser dokumenterer behovet for nye industriarealer?
- Er eksisterende næringsareal fullt utnyttet?
- Er alternative strategier (transformasjon/fortetting) tilstrekkelig vurdert?

Regjeringen sier dette om bærekraftsmålene i planlegging: «*Det er viktig at alle arealplaner er basert på kunnskapsbaserte planbeskrivelser og konsekvensutredninger. Kommunene har ansvar for at alle arealplaner er basert på oppdatert kunnskap, at aktuelle alternativer vurderes, og at samlede virkninger vurderes. Det vil gi bedre kunnskap om hvilke konsekvenser utbygging eller ny arealbruk vil ha for viktige natur- og samfunnshensyn. Reduksjon av klimagassutslipp, klimatilpasning, bevaring av naturmangfold, boligbehov, trygghet, folkehelse og inkludering er eksempler på hensyn som må vektlegges og styrkes i planleggingen for at bærekraftsmålene skal nås.*»

[Bærekraftsmålene i planlegging - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Utvidelse av industriareal kan medføre betydelige negative konsekvenser for folkehelse:

- Økt støy, luftforurensning og trafikk.
- Økt eksponering for industrielle utslipp og ulykkesrisiko.
- Redusert opplevd trygghet og bokvalitet.

Dette sier miljødirektoratets veileder ([Konsekvensutredninger: Hva er det og hvordan foregår det? - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no)):

«Utbyggingsprosjekter påvirker miljøet og samfunnet rundt oss. Nedbygging av natur er den største trusselen for naturmangfold både i Norge og globalt. Arealendringer er også en betydelig kilde til klimagassutslipp. Utbygging kan påvirke områder for friluftsliv, kulturmiljøer eller landbruksarealer, og det kan dessuten føre til forurensning og utslipp av støy.»

Konsekvensutredninger skal sikre at slike forhold blir synliggjort før beslutninger tas. Vi kan ikke se at det fremkommer kunnskapsbaserte planbeskrivelser og konsekvensutredninger for utvidelsen av fremtidig industriområde. Er det planlagt nødvendige konsekvensutredninger i forkant av planarbeidet?

Kommunens planstrategi «Sentrale utviklingstrekk og utfordringer» peker på lav fysisk aktivitet i befolkningen og høyere forekomst av livsstilssykdommer. I en slik situasjon er tilgjengelige rekreasjons- og naturområder særlig viktige. Nedbygging av slike områder virker derfor direkte mot kommunens egne folkehelsemål.

Arealer som brukes til natur, friluftsliv og rekreasjon er viktige for fysisk aktivitet, psykisk helse og sosial trivsel.

Vi mener at området som er tiltenkt fremtidig industri har verdi for friluftsliv og natur og at disse verdiene ikke synes tilstrekkelig utredet eller vektlagt i den kommunale planstrategien.

Videre sier planprogrammet dette:

«Kommunen vil fortsette å ha et tydelig fokus på folkehelse og levekår som en del av sitt samfunnsoppdrag. Kommunen arbeider for å fremme helse, redusere helserisiko og beskytte innbyggerne mot ytre helsetrusler. Dette skjer gjennom planlegging, tverrfaglig samarbeid og tiltak rettet mot både enkeltpersoner og lokalsamfunnet.»

Det planlagte fremtidige industriområdet benyttes daglig av kommunens innbyggere nettopp for å fremme helse. Dette er et friluftsområde og naturmangfoldsområde som aldri kan erstattes.

Dersom det skal sprenges ut 1,5 – 3 mill m³ fjell (ref. sak 24/02195) sier det seg selv at dette vil være en helsetrussel mot alle som bor og ferdes i området. Det vil i utbyggingsfasen være store mengder støy og trafikk. Dersom det i ettertid skulle komme næring i form av industri her, er det fare for at dette er støyende industri med stor trafikkmengde.

I dette området har man Eikvåg, der det er store mengder turister på sommeren, samt Paradisbukta som benyttes av befolkningen til rekreasjon, og fremming av folkehelse. Spesielt mange barn og unge benytter dette området i sommerhalvåret. Det er et område som er tilgjengelig til fots, sykkel, bil eller båt. Ved å legge tungindustri like bak dette området vil det si seg selv at det vil bli ødelagt. Med tungtransport som skal kjøre på den smale veien fra Lunde til Skjoldnes vil det ikke lenger være trygt å sende

ungdommer eller voksne på sykkel på denne veien. Kommunens Vita velo sykkelsti ligger like ved veien som vil bli belastet med all denne tungtransporten.

Eikvåg, Loshavn, Lomsesanden, Skjoldnesveten, Einarsneset, Paradisbukta og Dagsturhytta er svært mye benyttet av lokalbefolkningen, og å utvide industriområdet med å sprengne ned naturen i nærheten av dette område og belaste det med tungtrafikk vil påvirke dette svært negativt.

Vi ønsker å få belyst i planen hvordan Farsund kommune skal beskytte innbyggere som bor og ferdes i dette området mot de ytre helsetruslene som vil oppstå som følge av utvidelsene i planen.

I planstrategien pekes det også på at strandsonenedbygging er en av hovedutfordringene i Farsund, likevel er det nettopp dette som skjer med en utvidelse av dette industriområdet.

I forslag til planprogram fremkommer det at Regionplan Agder 2030 skal ivaretas. Et av hovedmålene fra regionplanen er:

1.5: Naturen i Agder er livskraftig og mangfoldig både på land, i vann og i havet, og vi ivaretar naturens karbonlagre. (2024)

I planstrategien fremkommer det ikke hvordan dette skal ivaretas og det er lagt svært liten vekt på naturmangfold og kulturminner.

Det bør derfor sees på helheten i planen for å sikre en bærekraftig utvikling av kommunen både med tanke på forebygging av strandsonenedbygging og ivaretagelse av naturmangfold.

Dersom man legger til rette for en plan med utvidelse av industriområdet og videre skal spreng bort store deler av Skjoldneshalvøya, vil vi da fremdeles ha det gode liv i Farsund? Det vil være et naturinngrep som ikke noen gang vil la seg reversere, og naturmangfoldet vil være ødelagt for alle de neste generasjonene. Med et så stort planlagt inngrep vil det også kunne påvirke områdene i nærheten, det bør derfor også fremkomme hvilke konsekvenser dette har for områder som Kjørestad og Sundsodden.

I planarbeidet bør også innspillene til sak 24/02195 *Detaljregulering Skjoldnes gnr/bnr 7/1,3,5,7,9 mfl.* vurderes. Da utvidelsen av fremtidig industriareal også gjelder dette området mener vi innspillene som kom her bør tas med i vurderingen.

Vi håper dere vil ta med innspillene våre og vurdere hensyn til naturmangfold og folkehelse i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Ellen og Gunnar Ludviksen